

בריטניה סקירה כלכלית

מחלקת מחקר - תכלית תעודות סל

רקע

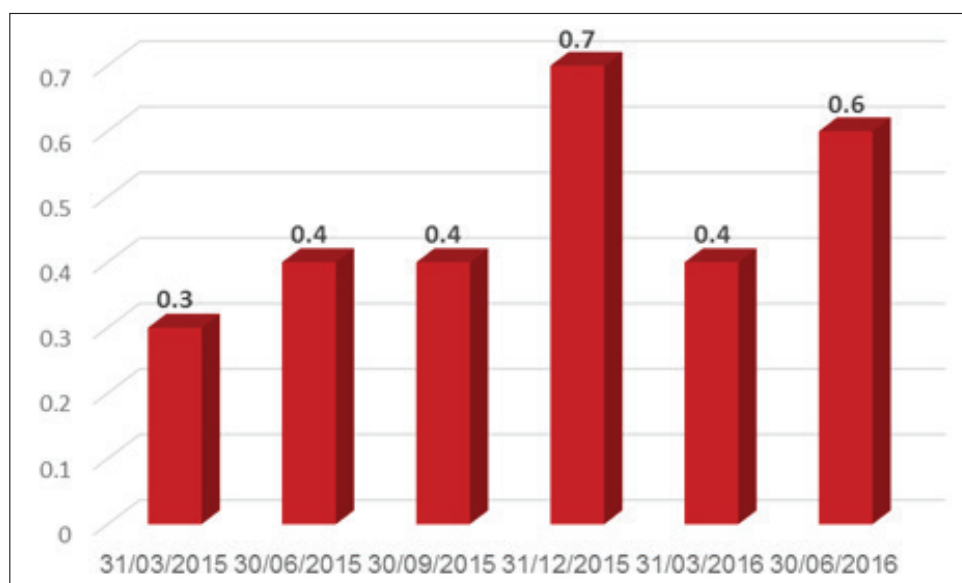
בריטניה הינה הכלכלה החמישית בגודלה בעולם, אחרי ארה"ב, סין, יפן וגרמניה. ענף השירותים בבריטניה הינו המנוע הכלכלי המרכזי ומהווה 79% מסך התמ"ג, כאשר תת-הענף הגדול ביותר במגזר זה הינו ממשלה, חינוך ובריאות, 19% מהתמ"ג. התעשייה בבריטניה מהווה כ- 21% מסך התמ"ג, כאשר 2 תתי-הענפים המרכזיים ביותר בענף התעשייה הינם ייצור ובנייה, 10% ו- 6% מהתמ"ג, בהתאמה.

האירוע המרכזי של השנה האחרונה הוא ה'ברקזיט', במהלכו הצביעו במשאל עם 52% מאזרחי אנגליה בעד יציאה מהאיחוד האירופאי. תוצאה זו של משאל העם הייתה בניגוד לציפיות ולהערכות הכלכלנים והפרשנים הפוליטיים, אשר העריכו כי צעד זה עשוי לפגוע בכלכלה הבריטית. על אף אותן תחזיות קודרות בנוגע ל'ברקזיט', הנתונים הכלכליים מציגים תמונה שונה. הנתונים הראשוניים לחודש יולי מצביעים על המשך קיטון בשיעור האבטלה, יציבות במחירים, עודף בתקציב הממשלה וצפי להמשך צמיחה בשנתיים הקרובות. הפיחות בפאונד יתרום לייצוא הבריטי וימשוך משקיעים זרים, שעבורם הנכסים הבריטיים הפכו להיות זולים באופן משמעותי.

המשך צמיחה חיובית

כלכלת בריטניה הציגה צמיחה גבוהה, בשיעור של 0.6%, ברבעון השני של 2016. הצמיחה הייתה גבוהה מהרבעון הקודם ומתחזיות של הכלכלנים שהעריכו צמיחה של 0.4% בלבד.

הצמיחה בבריטניה 2015-2016

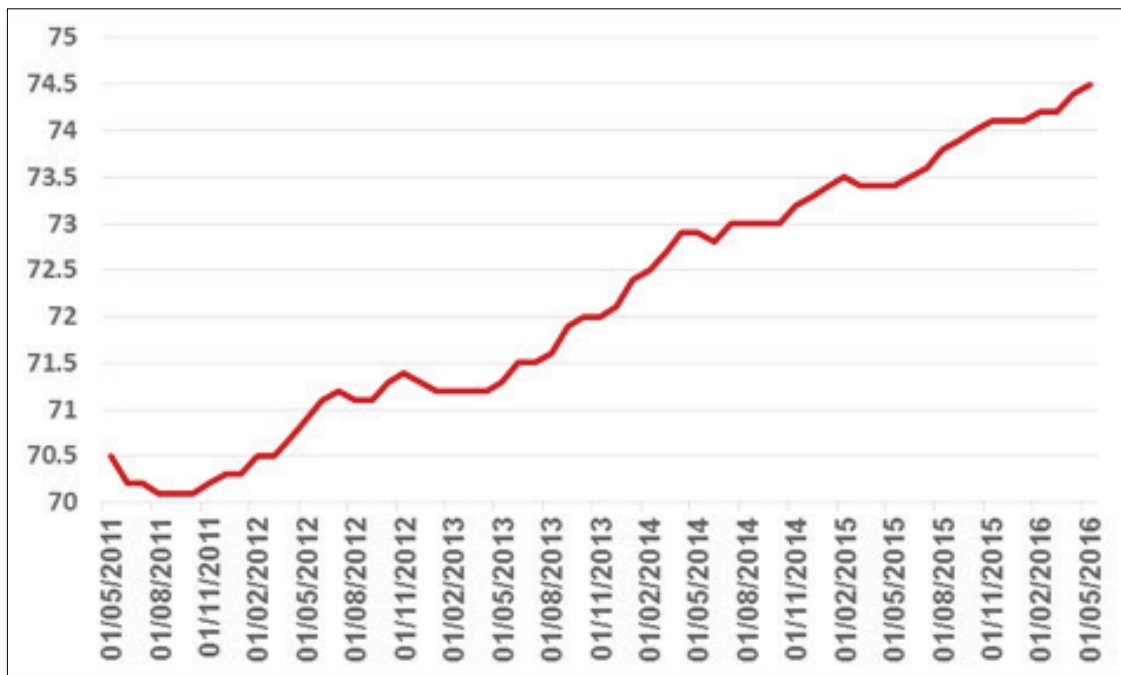
מקור: Tradingeconomics.com

על פי דוח עדכני של חברת הדירוג מודי'ס, צפויה האטה קלה בצמיחה של כלכלת בריטניה, אך להערכתם המדינה אינה צפויה להיכנס למיתון. הצמיחה בבריטניה בשנה הנוכחית ובזו שאחריה, על פי התחזיות, צפויה להיות בקצב של 1.5% - 1.2%, בהתאמה.

שוק העבודה שובר שיאים

הירידה בשיעור האבטלה בבריטניה נמשכת, משיעורי אבטלה של מעל 8% בתחילת 2012 לרמה של 4.9% בלבד ברבעון השני של 2016, לעומת 5.6% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור האבטלה הנוכחי הינו הנמוך ביותר ב-11 השנים האחרונות והוא בולט לטובה גם ביחס לשיעור האבטלה בגוש האירו שעומד על 10%. במקביל לירידה בשיעור האבטלה, ברבעון האחרון גדל גם מספר המועסקים במדינה, שמספרם עומד כיום על כ-31.75 מיליון, גידול של 606 אלף עובדים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. שיעור התעסוקה הסתכם ב-74.5%, הנתון הגבוה ביותר מאז שהחלו המדידות בשנת 1971. לצד הגידול בשיעורי התעסוקה באוכלוסייה הכללית, חל גם גידול בשיעור התעסוקה של נשים. כמו כן, מספר המשרות במשק במגמת עלייה. בחודש מרץ 2016 היו 34.26 מיליון משרות בשוק העבודה הבריטי, 429 אלף יותר מהתקופה המקבילה אשתקד. מספרם של הבלתי מועסקים שאינם מחפשים עבודה קטן בכ-180 אלף בשנה האחרונה, נתון המצביע על האטרקטיביות של שוק העבודה הבריטי. ההתפתחות של שוק העבודה הבריטי לא פסחה גם על נתוני השכר. השכר השבועי הממוצע עלה ב-2.4% במונחים נומינליים.

שיעור התעסוקה בבריטניה בחמש השנים האחרונות (מנוכה עונתית)

מקור: Tradingeconomics.com

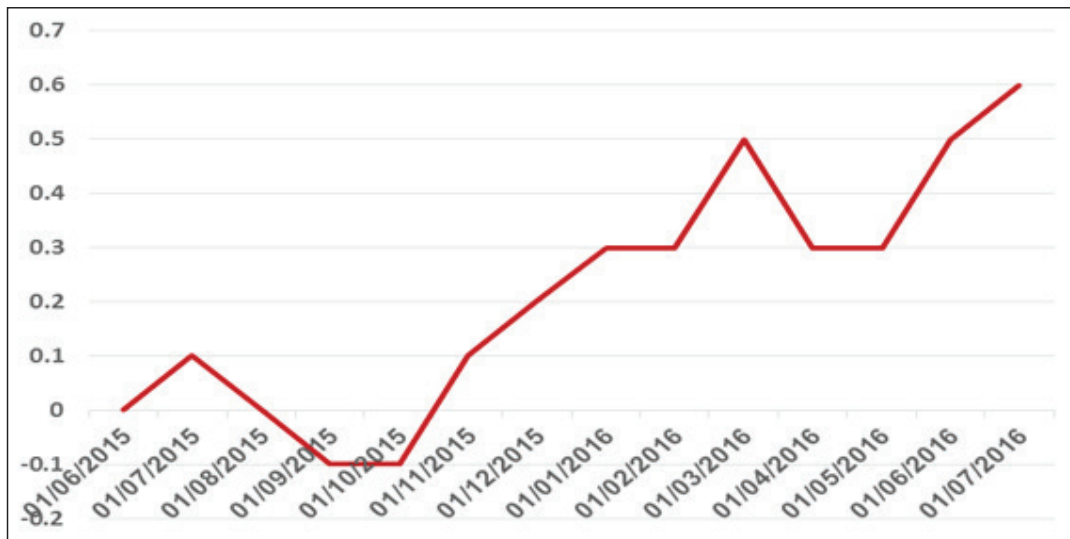
מדיניות מוניטרית אגרסיבית לתמיכה בכלכלה

כתגובה לתוצאות משאל העם בו הוחלט על יציאה מהאיחוד האירופאי ובהתאם לציפיות השוק, הבנק המרכזי נקט במדיניות מוניטרית מרחיבה. לאחר שבע שנים רצופות בהן שיעור הריבית בבריטניה עמד על 0.5%, באוגוסט 2016 הבנק המרכזי הבריטי החליט פה אחד להוריד את הריבית לרמה של 0.25% בלבד. הורדת הריבית נעשתה במטרה לספק האצה ותמיכה נוספת לצמיחה ולתעסוקה במשק.

על מנת למנוע מראש השפעות שליליות כתוצאה מה'ברקזיט', מלבד הורדת הריבית, הבנק המרכזי הבריטי החליט על חבילת תמריצים לעידוד הכלכלה:

1. תוכנית הלוואות לבנקים מסחריים בגובה של 100 מיליארד ליש"ט, בשיעורי ריבית הקרובים לשיעור הריבית של הבנק המרכזי על מנת לעודד מתן אשראי במשק.
  2. רכישת איגרות חוב קונצרניות בסכום של עד 10 מיליארד פאונד ב- 18 חודשים הקרובים.
  3. הרחבה של התוכנית לרכישת איגרות חוב ממשלתיות בסך של 60 מיליארד פאונד, כך שסך הרכישות של איגרות חוב ממשלתיות עומד על סכום אסטרונומי של 435 מיליארד פאונד.
- המדיניות המוניטרית תומכת גם באינפלציה במשק. בחודש יולי, האינפלציה בבריטניה הסתכמה ברמה של 0.6%, לעומת 0.5% בחודש יוני. האינפלציה הייתה גבוהה מהצפי ונבעה בעיקר מהתייקרות במחירי התחבורה, האלכוהול, המלונות והמסעדות. החל מחודש נובמבר 2015 נרשמת בבריטניה אינפלציה חיובית, בניגוד למדינות גוש האירו הנאבקות בכל האמצעים הכלכליים להימנע מדפלציה.

שיעור האינפלציה בבריטניה בשנה האחרונה

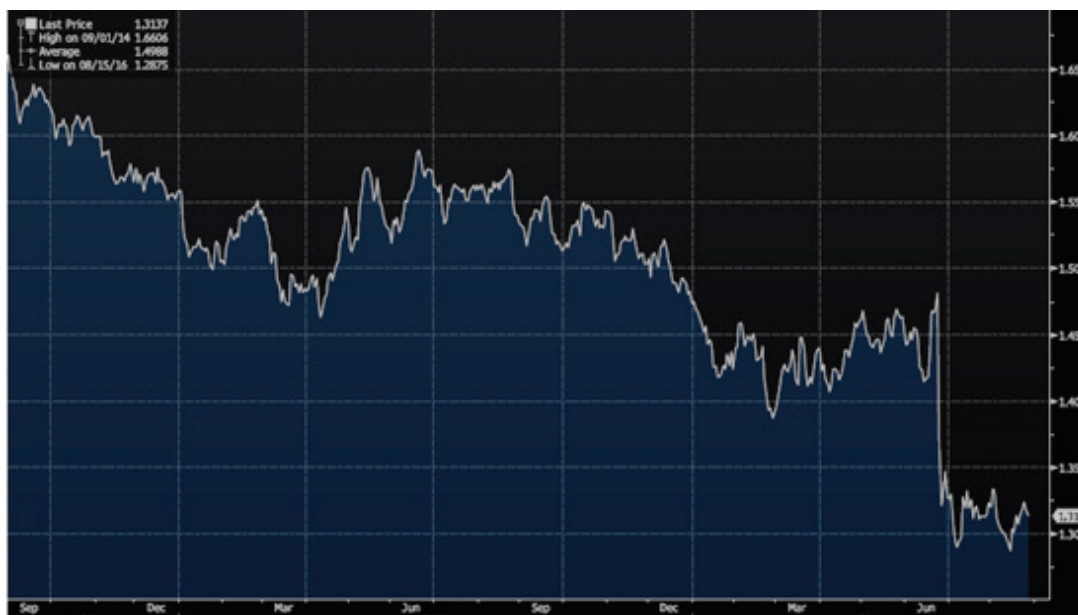

מקור: Tradingeconomics.com

הפיחות החד בפאונד תומך בייצוא ובתיירות

הפיחות החד בפאונד, שנוצר כתוצאה מהחלטת ה'ברקזיט', צפוי לתמוך מאוד בייצוא ובמאזן הסחר של המדינה שעשוי לעבור מהתחום השלילי לתחום החיובי כבר בשנת 2017, מטרה אותה לא הצליחו להשיג בעשרים השנים האחרונות. בעשרים השנים האחרונות בריטניה הציגה מאזן סחר שלילי, (ייבוא גדול מהייצוא). במידה ויעד זה יושג, הבריטים צפויים לרשום גם הצחה בהקטנת הגרעון השוטף. לפי נתוני משרד התיירות הבריטי, הפיחות במטבע צפוי להזרים שטף של תיירים למדינה, שנמנעו עד כה מלטייר בה עקב חוזקו של הפאונד.

הפאונד הבריטי ביחס לדולר בשנה האחרונה

מקור: Tradingeconomics.com

שוק הנדל"ן

אחד התחומים שהשפעות ה'ברקזיט' עליו הן לא ברורות בשלב הזה, הוא תחום הנדל"ן בבריטניה. מצד אחד, חוסר הוודאות שנוצר פוגע בביטחון המשקיעים וחלקם מעדיפים להימנע מהשקעה כזו בשלב הזה, כשעיקר הדברים הלוונטיים לנדל"ן המסחרי. מצד שני, הנדל"ן הבריטי הפך להיות זול יותר למשקיעים זרים בעקבות הפיחות במטבע. בנוסף, הורדת הריבית במשק מורידה את העלויות המימון וצפויה להביא לעליית מחירי הנכסים.

שוק ההון חזר לרמת המחירים בטרם ה"ברקזיט"

מדד הפוטסי-100 (FTSE 100) הינו מדד מניות אשר עוקב אחר ביצועיהן של 100 החברות הגדולות בבורסת לונדון. החברות במדד מייצגות כ- 80% מהחברות הנסחרות בבורסת לונדון במונחי שווי שוק. מדד הפוטסי-100 נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות. לאחר ה-23 ביוני 2016, עם היוודע תוצאות משאל העם ועזיבתה של בריטניה את האיחוד האירופי, נרשמו ירידות חדות בשוק ההון, אך במהרה החל התיקון ונרשמה חזרה לרמות מחירים טרם ה'ברקזיט' ואף למעלה מכך. תגובתו של קרני, נגיד הבנק המרכזי, בדמות חבילת תמריצים ומהלכים להרחבה כמותית תומכת גם היא במגמת התחזקות שוק המניות ובגידול של רווחיות החברות היצואניות, מגמה שצפויה להתחזק ככל שביטחון המשקיעים בבריטניה יתחזק.

FTSE 100 S&P Dividend Aristocrat vs TTD

מקור: Tradingeconomics.com

בנוסף, כדאי לשים לב למדד הדיבידנד אריסטוקרט שבבריטניה, שמצליח להניב תשואה עודפת על פני מדד ה- FTSE 100 לאורך השנים. המדד כולל 30 חברות גדולות, מוכחות ויציבות, שכניסתן למדד מותנית בכך שהן הגדילו או לכל הפחות שמרו על היקף חלוקת הדיבידנד שלהם בכל שנה ושנה בעשר השנים האחרונות לפחות.

סיכום

האירוע המרכזי שהתרחש בבריטניה הוא החלטת משאל העם על עזיבתה של בריטניה את האיחוד האירופי. בריטניה שלאחר ה"ברקזיט" מציגה נתונים כלכליים חיוביים ושיעור הצמיחה לשנתיים הקרובות חיובי וצפוי להישאר כזה, בניגוד להערכות הראשוניות. שוק העבודה מציג מעמד רחב ומגוון של נתונים כלכליים מעודדים מאד, כשהבולט שבהם הוא שיעור האבטלה של הרבעון האחרון, הנמוך ביותר ב-11 השנים האחרונות ועליית השכר הממוצע. עקב הפיחות החד בפאונד, הייצוא הבריטי קיבל 'זריקת עידוד' וצפוי למשוך את כלכלת אנגליה למעלה. עקב כך, בריטניה צפויה להציג מאזן סחר חיובי, לראשונה מזה עשרים שנה. כמו כן, שוק הנדל"ן הבריטי מעניין משקיעים זרים המחפשים לנצל את ההזדמנות שנוצרה על מנת לרכוש נכסים איכותיים במחיר זול יותר. למרות חוסר הבהירות שהייתה סביב ההחלטה ועדיין נותרה, שוק ההון הבריטי התאושש במהירות ונרשמה חזרה לרמות המחירים הקודמות. הפעולות של הבנק המרכזי, בדגש על הורדת הריבית, צפויות לתמוך בהמשך הצמיחה הכלכלית בבריטניה ובהתאם בעליית מדדי המניות.